

KULATÝ STŮL VYDAVATELSTVÍ ECONOMIA O SPOLUPRÁCI BYZNYSU A VĚDY

Množství patentů kvalitu univerzit nezvýší

Vladimír Kaláb

www.ihned.cz/kalab

PRAHA, 23. 5. 2008

Byznys, školství a věda v Česku i nadále fungují v oddělených světech, ale v poslední době se stále častěji daří jejich hranice navzájem otvírat. K intenzivnější spolupráci přispěje připravovaná reforma terciárního vzdělávání.

Na těchto závěrech se shodla většina ze stovky účastníků diskusního fóra o spolupráci vědy a byznysu, které včera na Vysoké škole ekonomické v Praze uspořádalo vydavatelství Economia.

»Firmy a školy nehovoří stejným jazykem, nerozumí si,« připomněl hlavní ekonom společnosti PKN Orlen Adam Czyzewski. Zároveň cílem byznysu je zisk, cílem školství jsou znalosti. Investice do znalostí nenesou okamžitý profit a byznys, který musí na zisk roky čekat, není pro investory zajímavý, vysvětlil Czyzewski. Chyba je podle něho na obou stranách. Výzkumníci na univerzitách se musí naučit dodržovat termíny a další podmínky sjednané s firmami, které se musí naučit přesně specifikovat své požadavky.

FOTO: HH - MARTIN SVOZÍLEK

Na včerejším diskusním fóru o spolupráci byznysu a vědy hovořili například (zprava) hlavní ekonom PKN Orlen Adam Czyzewski, šéf Unipetrolu Francois Vieugels nebo senátor Jiří Zlatuška.

V byznysu dnes panuje tvrdá konkurence a jednou z možností, jak uspět, jsou nové technologie, připomněl Francois Vieugels, generální ředitel firmy Unipetrol. »Univerzita poskytuje vzdělání, to je zá-

kladem pro know how. A know how představuje sílu nutnou k předstihu konkurence,« řekl.

Základní body reformy terciárního vzdělávání představil její spoluautor Petr Matějů z ministerstva

školství. Vysoké školy by měly přejít na manažerský způsob řízení, měly by získat více samostatnosti i více odpovědnosti. Poprvé také bude kvalita univerzit hodnocena a lepší škola získá od státu

více peněz. Kritéria hodnocení jsou ale jablkem sváru, patří mezi ně i množství patentů.

»Mechanické hodnocení v aplikovaném výzkumu, například pět milionů korun za patent, to je příprava k tunelování státních peněz,« připomněl bývalý rektor Masarykovy univerzity a nyní senátor Jiří Zlatuška.

»Vynoří se tisíce nesmyslných patentů, které například Američané relativně levně zaregistrují. Od roku 1999 je tam patentované třeba stanovení velikosti podprsenek přímým měřením nebo záchodové prkénko do auta pro zájezdy do divoké přírody,« řekl senátor. Jediným měřítkem úspěšnosti aplikovaného výzkumu je podle něho komerční úspěch výrobku, který je výsledkem výzkumu. Stát má podle Zlatušky podporovat jen základní výzkum a výuku.

S tím jen částečně souhlasil Michal Šebek, vedoucí katedry řídicí techniky ČVUT Praha: »Ano, patent si musí na sebe vydělat. Tři čtvrtiny našich příjmů pochází z průmyslových projektů. Státní dotace ale neodmítám. Aplikovaný výzkum si subvence zaslouží určitě víc než zemědělství.«